

Carnaval

Carnaval wereldwijd: leesvaardigheid, oefening

1 **Binnenkort is het weer carnaval. Dit wordt niet alleen in Nederland**
2 **gevierd, maar ook in vele andere landen. Overal wordt het op een andere**
3 **manier gevierd, maar zich verkleden, dat doen ze overal.**

4 **Nederland**

5 In Nederland wordt carnaval eigenlijk alleen gevierd in de provincies Limburg en
6 Noord-Brabant. Mensen trekken ludieke kostuums aan en vieren een paar dagen
7 feest. In elke stad wordt een Prins gekozen. Sommige steden hebben tijdens
8 carnaval een andere naam.

9 **Brazilië**

10 Het Braziliaanse carnaval is waarschijnlijk het bekendste carnavalsfeest ter wereld.
11 Vooral in de stad Rio de Janeiro vindt dan een geweldig groot feest plaats. Er wordt
12 een gigantische parade gehouden en de mensen trekken grote kostuums aan met
13 veel veren. De muziek waarop wordt gedanst is heel snel en swingend.

14 **Italië**

15 In Italië wordt het carnaval van Venetië gevierd. De mensen verkleden zich daar in
16 luxe, historische kleren. Bijzonder aan het carnaval van Venetië is dat de mensen
17 daar gemaskerd de straat op gaan. De maskers die ze dragen zijn vaak prachtige
18 kunstwerken.

19 **Verenigde Staten**

20 In de stad New Orleans in de Verenigde Staten wordt het feest Mardi Gras gevierd.
21 Het woord 'mardi gras' betekent eigenlijk 'vette dinsdag'. Hierbij houden
22 de mensen optochten en verkleden ze zich in de kleuren paars, groen en goud.

Wat betekenen deze woorden? Zoek ze op in het woordenboek.

provincies (r. 5)

ludieke (r. 6)

plaatsvinden (r. 11)

swingend (r. 13)

historisch (r. 16)

gemaskerd (r. 17)

provincies: *deelgebieden van een land met een eigen regionale regering*

ludieke : *speels*

plaatsvinden : *gebeuren*

swingend : *met veel swing, dat geeft zin om te dansen*

historisch : *met een band met de geschiedenis*

gemaskerd : *met een masker*

zich verkleden (r. 3) : *een kostuum aantrekken*

veren (in het enkelvoud : de veer) (r. 13) : *pluim, lichaamsbedekking van een vogel*

De optocht (r. 22) : *corso, defile, parade*

Wat zijn de andere woorden die je niet kent :

.....

.....

.....

⇒ **VRAGEN – SCHRIJF DE ANTWOORDEN OP EN GEBRUIK JE EIGEN WOORDEN, NIET DIE VAN DE TEKST**

1. Wat weet je nu over carnaval?
Carnaval wordt in vele landen gevierd. Elk land, elke stad viert op een verschillende manier. In Nederland wordt het meestal gevierd in Limburg en Noord-Brabant. In Rio vindt een grote parade plaats. Mensen dansen samba en dragen grote kostuums met veel veren. In Venetië dragen ze mooie maskers op straat. In New Orleans zijn de kleuren van carnaval paars, groen en goud.
2. Welk(e) carnaval(s) ken je? In België en in het buitenland. Van de tekst of niet.
Ik ken de volgende carnavals: Maastricht, New Orleans, Rio de Janeiro, Venetië, Binche, Malmedy, Stavelot, Oruro, Barranquilla, Keulen.
3. Kies er één (van de tekst of niet) en geef een beetje meer uitleg over zijn verloop.
In Binche is de Vette Dinsdag de dag van de Gilles. Ze zijn altijd vergezeld van tamboerspelers, en soms ook andere musikanten. Heel vroeg in de morgen, gaan ze van

huis tot huis om iedereen te gaan zoeken. Als iedereen erbij is gaan ze dan oesters eten en champagne drinken. In de morgen dragen ze een wassen masker. In de namiddag, dragen ze een hoed versierd met struisvogelpluimen. Ze bieden ook sinaasappels aan. Een grote vuurwerk stelt een einde aan het carnaval.

4. Wat hebben alle carnavals gemeen?

In alle carnavals ter wereld wordt een kostuum aangedaan.

5. Heb je carnaval al gevierd? Als ja, wanneer en hoe? Als niet, waarom niet?

Ja, ik ben in Binche geboren en was drie maanden oud toen ik mijn eerste carnaval gevierd heb. Mijn vader is een Gille en ik ben een grote fan van carnaval. Ik heb ook veel in het buitenland gewoond en heb telkens een carnaval gezocht op vette dinsdag. Ik heb dus ook het carnaval van New Orleans, Barranquilla, Olinda, Gualaguaychu meegemaakt.

Zich verkleden

Luistervaardigheid, oefening

Peter weet niet zo goed wat hij zal aantrekken met carnaval, maar gelukkig krijgt hij hulp!

<https://www.ketnet.be/kijken/hoe-vier-jij-dit-jaar-carnaval>

Peter: Ja, lieve vrienden, het is binnenkort carnaval en ik ben al dingen aan het uitproberen. Hum, zou ik, ja, jullie mogen mij zien. Kijk, voilà, ik dacht misschien ga ik wel als cowboy dit jaar carnaval vieren, maar ik weet eigenlijk niet of dat wel een goede keuze is. Wat is er eigenlijk dit jaar bij carnaval in de mode. Kan iemand me helpen a.u.b.

Pieter: Hallo Peter, ik denk dat je best wat hulp kan gebruiken. Volg mij maar naar de winkel. Misschien vind je sprookjes wel leuk. Hierbij een kostuumpje van Sneeuwvitje maar dan moet je wel nog op zoek gaan naar de zeven dwergen. Hey-o. Hey-o.

Wel Peter, je ziet er als straffe intelligente gast uit, zou dit voor jou zijn: “op weg naar de ruimte”?

Ik heb al lang over nagedacht, maar met deze disco-outfit zal carnaval één zijn als nooit tevoren.

Peter, bedankt en tot ziens.

Peter: Ah. Dank u wel. Eens proberen, eh.
All right, disco, disco, carnaval. Jongens ik ben er helemaal klaar voor. Yes.

Als je zelf wilt laten weten wat je favoriete outfit is dan kun je stemmen op de pol hier op de website.

⇒ Vragen voor discussie

1. Wat zoekt Peter ?
Peter zoekt een kostuum voor carnaval.
2. Wat is de eerste kostuum van Peter ?
Het is een kostuum van cow-boy.
3. Wie helpt Peter met zijn keuze ?
Pieter helpt Peter. Pieter werkt in een carnavalwinkel.
4. Welke drie kostuums worden getoont door die persoon ?

- *Sneeuwitje,*
 - *astronaut(USA)/kosmonaut(CCCP)/ruimtevaarder,*
 - *discoganger*
5. Welke karakters worden altijd vermeld in verband met Sneeuwitje.
Er wordt altijd gesproken over Sneeuwitje en de 7 dwergen.
 6. Hoe zal carnaval zijn met de outfit die hij gekozen heeft ?
Het zal één carnaval zijn zoals nooit tevoren met die disco-outfit.
 7. Wat was je favoriete outfit van de drie ?
Mijn favoriete kostuum was die van Sneeuwitje.

Woordenschat oefeningen

Nar: gek

Dansmarietje (het) : majorette (de)

Boef (de): bandiet (de), crimineel (de)

Hoe ga jij verkleed? Zoek alle woorden en streep ze weg!

l u p w c o w b o y m g w v i w y p w y
e i i i u k o r y p n w j o q v k x t j
b a r j b i a a s g a y v e e l e d i p
j p a r m k u n j v m j e t x i j v j i
g c a p r k e d r t r v r b f n t e g w
l n t i x e p w p i e c p a e d e a e c
l b l l n r h e q r d t l l e e i u r d

b r l o l q b e i b i d e l k r r g a z
i a d o k t e r k p p h e e d g a b g u
j n x t e m b m u s s s g r p j m j e t
d r d q x m a a y i y f s p c m s j n i
r m o i b x e n t p d f t y f t n l t r
s o l d a a t n w m k p e p e l a m h o
u n i y k a i o m d a q r h d y d a v l
l n f l j j n n q e l n e i t g e t c e

t i a w u b i g o r i j l p n r n r l r
a k n c l o w n n n d s k p k s h o j q
a n t s t e w a r d e s j i k o e o h h
n c p i a f d d n r q l e e u w k s g y
l i e v e h e e r s b e e s t j e u a s

leeuw, bloemenmeisje, indiaan, kikker, dokter, verpleegster, piloot, ridder, soldaat,
bij, bruid, non, lieveheersbeestje, sultaan, nar, monnik, heks, clown, matroos, olifant,
dansmarietje, stewardes, koe, spiderman, vlinder, kok, agent, tijger, tiroler, fee,
hippie, prinses, brandweerman, boef, cowboy, voetballer, batman,
beer, piraat

Verzin woorden die met Carnaval te maken hebben.
Tel daarna de letterwaardes op om te zien hoeveel
punten je met jouw woord verdient.

A ₁	B ₃	C ₅	D ₂	E ₁	F ₄	G ₃	H ₄	I ₁	J ₄	K ₃	L ₃
M ₃	N ₁	O ₁	P ₃	R ₂	S ₂	T ₂	U ₄	V ₅	W ₈	Y ₄	Z ₄

Schrijfvaardigheid, oefening: kies een kostuum

1. Kijk aandachtig naar de foto's
2. Kies een kostuum dat je graag zou dragen – geef de naam van het kostuum
3. Beschrijf het kostuum zo nauwkeurig mogelijk
4. Leg maar uit waarom je dit kostuum gekozen hebt

Verkleedkledij

 <p>WEB ONLY</p> <p>Verkleedpak eenhoorn kind</p> <p>★★★★★ (5 reviews)</p> <p>€ 19,95</p> <p>☐ Vergelijk</p> 	 <p>PROMO</p> <p>Verkleedpak Set Fee Tutu met vleugels</p> <p>☆☆☆☆☆</p> <p>€ 11,95 € 8,95</p> <p>☐ Vergelijk</p> 	 <p>WEB ONLY</p> <p>Verkleedpak tijger kind</p> <p>☆☆☆☆☆</p> <p>€ 19,95</p> <p>☐ Vergelijk</p> 	 <p>Verkleedpak Harry Potter één maat</p> <p>★★★★★ (7 reviews)</p> <p>€ 27,95</p> <p>☐ Vergelijk</p>
 <p>Mega Mindy verkleedpak 3-5 jaar</p> <p>★★★★★ (7 reviews)</p> <p>€ 29,95</p> 	 <p>Verkleedpak Travis designs Ride on Unicorn één maat</p> <p>★★★★★ (2 reviews)</p> <p>€ 39,95</p> 	 <p>Verkleedpak Koningsmantel</p> <p>☆☆☆☆☆</p> <p>€ 14,99</p> 	 <p>ACTIE</p> <p>Verkleedpak Piet Piraat 4-7 jaar met gratis hoed</p> <p>★★★★★ (5 reviews)</p> <p>€ 27,95</p>

 <p>Verkleedpak Kat Pluche maat 134/140</p> <p>☆☆☆☆☆ ☆☆☆☆☆</p> <p>€ 19,95</p> <p>☐ Vergelijk</p>	 <p>Meer uitvoeringen</p> <p>DreamLand verkleedpak Dino</p> <p>★★★★☆ (1 review) ★★★★☆ (1 review)</p> <p>Vanaf € 19,95</p> <p>☐ Vergelijk</p>	 <p>OUTLET</p> <p>Verkleedpak Fortnite Tween Brite Bomber</p> <p>☆☆☆☆☆ ☆☆☆☆☆</p> <p>€ 20,00 € 15,00</p> <p>☐ Vergelijk</p>	 <p>Meer uitvoeringen</p> <p>Verkleedkleedje Indiaan</p> <p>☆☆☆☆☆ ☆☆☆☆☆</p> <p>€ 24,95</p> <p>☐ Vergelijk</p>
 <p>Meer uitvoeringen</p> <p>Verkleedpak DC Super Hero Girls Batgirl</p>	 <p>Meer uitvoeringen</p> <p>Verkleedpak elfje</p>	 <p>ACTIE -25%</p> <p>Verkleedpak Disney Frozen Elsa Classic</p>	 <p>Meer uitvoeringen</p> <p>Verkleedpak Nachtwacht Keelin</p>
 <p>Verkleedpak astronaut</p> <p>★★★★☆ (1 review) ★★★★☆ (1 review)</p> <p>€ 29,99</p> <p>☐ Vergelijk</p>	 <p>Meer uitvoeringen</p> <p>Verkleedpak DC Super Hero Girls Supergirl</p> <p>☆☆☆☆☆ ☆☆☆☆☆</p> <p>€ 29,95</p> <p>☐ Vergelijk</p>	 <p>Meer uitvoeringen</p> <p>DreamLand verkleedpak Militair</p> <p>★★★★★ (1 review) ★★★★★ (1 review)</p> <p>€ 19,95</p> <p>☐ Vergelijk</p>	 <p>PROMO</p> <p>Meer uitvoeringen</p> <p>DreamLand verkleedpak ninja blauw</p> <p>★★★★★ (1 review) ★★★★★ (1 review)</p> <p>€ 47,95 € 9,95</p> <p>☐ Vergelijk</p>
 <p>Meer uitvoeringen</p> <p>DreamLand verkleedpak Zeemeermin</p>	 <p>Meer uitvoeringen</p> <p>Verkleedpak Indiaan</p>	 <p>Meer uitvoeringen</p> <p>Verkleedpak K3 regenboogkleedje</p>	 <p>Meer uitvoeringen</p> <p>Verkleedpak Fairytale Sneeuwvitje</p>

 <p>Meer uitvoeringen</p> <p>DreamLand verkleedpak ridder</p> <p>★★★★★ (16 reviews)</p> <p>€ 19,95 </p> <p>☐ Vergelijk</p>	 <p>Meer uitvoeringen</p> <p>Verkleedpak PJ Masks Gekko</p> <p>★★★★☆ (21 reviews)</p> <p>€ 19,95 </p> <p>☐ Vergelijk</p>	 <p>Meer uitvoeringen</p> <p>Verkleedpak Iron Man Deluxe</p> <p>★★★★★ (1 review)</p> <p>€ 34,95 </p> <p>☐ Vergelijk</p>	 <p>Meer uitvoeringen</p> <p>Verkleedpak Avengers Hulk Deluxe</p> <p>★★★★☆ (3 reviews)</p> <p>€ 39,99 </p> <p>☐ Vergelijk</p>
 <p>Meer uitvoeringen</p> <p>Verkleedpak Captain America Deluxe</p>	 <p>Meer uitvoeringen</p> <p>Verkleedpak Batman Deluxe Muscle Chest</p>	 <p>Meer uitvoeringen</p> <p>Verkleedpak PJ Masks Catboy</p>	 <p>Meer uitvoeringen</p> <p>Verkleedpak Fortnite Tween Skull Trooper</p>

BV:

- *Ik kies voor het kostuum van Harry Potter.*
- *Het is een verkleedpak met een zwarte toga, een wit hemd en een das. De das is rood en geel. Dit zijn de kleuren van Harry Potter zijn schoolfamilie, Griffoendor. De zwarte toga draagt ook een embleem van dezelfde familie. Er is ook een toverstaf voorzien.*
- *Ik zou heel graag mij verkleeden als Harry Potter, omdat ik alle boeken van Harry Potter gelezen heb. Ik ben een echte fan en ben twee keer naar Londen geweest om de studio's te bezoeken waar de films gedraaid werden. Ik heb dus veel elementen van de films kunnen zien zoals, bv de grote hal, de kamer van Harry Potter, het bos, het huis van Hagrid, de Collectebus, enz. Ik zou ook heel graag magie kunnen beoefenen, en toverspreuken kunnen uitspreken.*

JULLIE KUNNEN ME EEN TEKSTJE (IN EEN WORD DOCUMENT) STUREN MET DEZE SCHRIJFOEFENING NAAR ELINEMO@HOTMAIL.COM IK ZAL HET CORRIGEREN EN TERUGSTUREN.

Enkele carnavalweetjes

Leesvaardigheid, formative

- In 1789, na de Franse Revolutie, verbood de kerk Carnaval omdat er teveel werd gegeten en gedronken.
- Carnaval valt 47 dagen voor **Pasen**. 2 februari is het vroegste moment en 8 maart het laatste moment.
- De **vasten** duurt wel veertig dagen maar de zondagen worden niet meegeteld!
- Carnaval wordt ook wel Vastenavond genoemd en het was de laatste mogelijkheid om zich nog eens goed te laten gaan vooraleer de vastentijd begon. Op vette dinsdag (net voor de vasten) werd al het vet wat er in huis was opgebruikt omdat het anders toch maar zou **bederven**.
- Binche Carnaval, raakte op de Unesco-lijst van Immaterieel Cultureel **Erfgoed**. Aalst had ook dit titel gewonnen maar heeft het verleden jaar verloren, wegens verdenking van rasismus.

Bron van de tekst: <https://www.checkoutsam.be/binche-carnaval-sinaasappels-en-gilles/>

Wat betekenen de volgende woorden?

Weetje (het): *kleine dingen die interessant zijn om te weten*

Pasen (de): *religieuze feest. Christenen vieren deze dag vanuit hun geloof dat Jezus opgestaan is uit de dood op de derde dag na zijn kruising.*

Andere religieuze feesten: Pinksteren: *uitstorting van de Heilige Geest van God op de apostelen.*
 Hemelvaart: *Jezus is op die dag opgevaren naar God zeggen de Christenen.*

Vasten (de): *De vastentijd begint op Aswoensdag en dient ter voorbereiding op het Paasfeest. Deze zogenoemde veertigdagentijd is meestal een periode van minder eten, drinken, feesten, van solidair zijn en van zich meer open te stellen voor "het woord".*

Bederven (bedierf, bedorven): *iets dat was goed slecht maken.*

Erfgoed (het): *alles van belang, wat de voorouders nalieten*

Verdenking (de): *suspicie, argwaan*

⇒ **VRAGEN – SCHRIJF DE ANTWOORDEN OP EN GEBRUIK JE EIGEN WOORDEN, NIET DIE VAN DE TEKST**

1. Wie heeft carnaval na de Franse revolutie verboden en waarom?
De religieuze hoofden hebben carnaval verboden na de Franse revolutie omdat ze vonden dat het te veel met veel drinken en eten te maken had.

2. Wanneer begint carnaval?
Carnavel begint ongeveer 50 dagen voor Pasen en duurt meestal 3 dagen.

3. Waarvan krijgt vette dinsdag zijn naam?
Vette dinsdag noemt zo omdat al het vet in huis vroeger die dag gebruikt werd, omdat men tijdens Vastentijd geen vette dingen mocht eten.

4. Welke carnavals van België raakten op de UNESCO lijst van immaterieel cultureel erfgoed? Hebben ze hun titels behouden?
De carnavals van Aalst en Binche werden beiden tot immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid benoemd. Aalst heeft die titel verloren omdat bepaalde elementen als racistisch beschouwd werden.

5. Kennen jullie andere feesten die ook immaterieel cultureel erfgoed zijn?
 - *De ducasse van Bergen*
 - *Het feest van Krakelingen en Tonnekensbrand in Geraardsbergen*
 - *De Heilig Bloedprocessie in Brugge*
 - *Het carnaval van Oruro*
 - **OOK ANDERE ANTWOORDEN ZIJN MOGELIJK**

6. Wat is je mening over carnaval? Vind je het te wild? Gek? Tof? Te veel lawaai? Leg maar uit.
Bv : Ik vind carnaval tof en ik vier het elk jaar. Soms is het wel gek of te wild. Maar ik denk dat er veel manieren zijn van carnaval vieren. Men kan veel drinken en zijn tijd in cafés doorbrengen of gewoon aan de traditionele optochten deelnemen en rustig vieren. Ik ben meer een voorstander van die tweede optie.

Vinden jullie carnaval leuk?

Luistervaardigheid, oefening

Antwoorden van kinderen van een andere school (basisschool heilig graf Turnhout) :
<https://www.ketnet.be/karrewiet/meer-weten/vraag-van-de-week/carnaval>

*De krokusvakantie is begonnen en dat wil zeggen: tijd voor carnaval !
Karrewiet (** Vlaamse tv programma) wil weten : waarom is carnaval zo leuk ?*

- *Ik vind carnaval zo leuk omdat je dan eens goed uit de bol mag gaan (**uitbundig vieren) en goed mag feesten*
- *Je mag je verkleden en dat is altijd wel leuk*
- *Het is ook grappig wat sommige aanhebben en daar is mee lachen en zo*
- *Op zo een carnaval doen wij meestal met de hele school de polonaise op de speelplaats*
- *Carnaval is zo leuk omdat wij dan pannekoeken eten*
- *Ik vier carnaval omdat het begin van de Vastentijd is en dan kan je nog een keer goed feesten*
- *Ik vind carnavalsmuziek supergrappig.*
- *Maar wat ik niet leuk vind aan confetti is dat je uiteindelijk toch moet opruimen en zo*

Noem 5 redenen waarom ze carnaval leuk of niet leuk vinden. MET VOLLE ZINNEN EN JE EIGEN WOORDEN

- *Een kind vindt carnaval leuk omdat het de mogelijkheid biedt om eens goed te feesten.*
- *Een ander kind vindt carnaval leuk omdat hij een kostuum mag aandoen.*
- *Iemand anders lacht graag over hoe de anderen zich verkleed hebben.*
- *Een ander meisje waardeert carnaval omdat het een excuse is om de polonaise te doen op de speelplaats.*
- *Een meisje met een zwarte preuk vindt carnaval leuk omdat ze dan pannekoeken kan eten.*
- *Een jongen vindt dat carnaval een opportuniteit is om uitbundig te vieren voor Vastentijd.*
- *Een meisje verkleed als een lepaard vindt carnavalmuziek supergrappig.*
- *Het laatste meisje vindt het vervelend om confetti te moeten opruimen.*

Spreekoefening met interactie

Wat zijn jullie antwoorden?

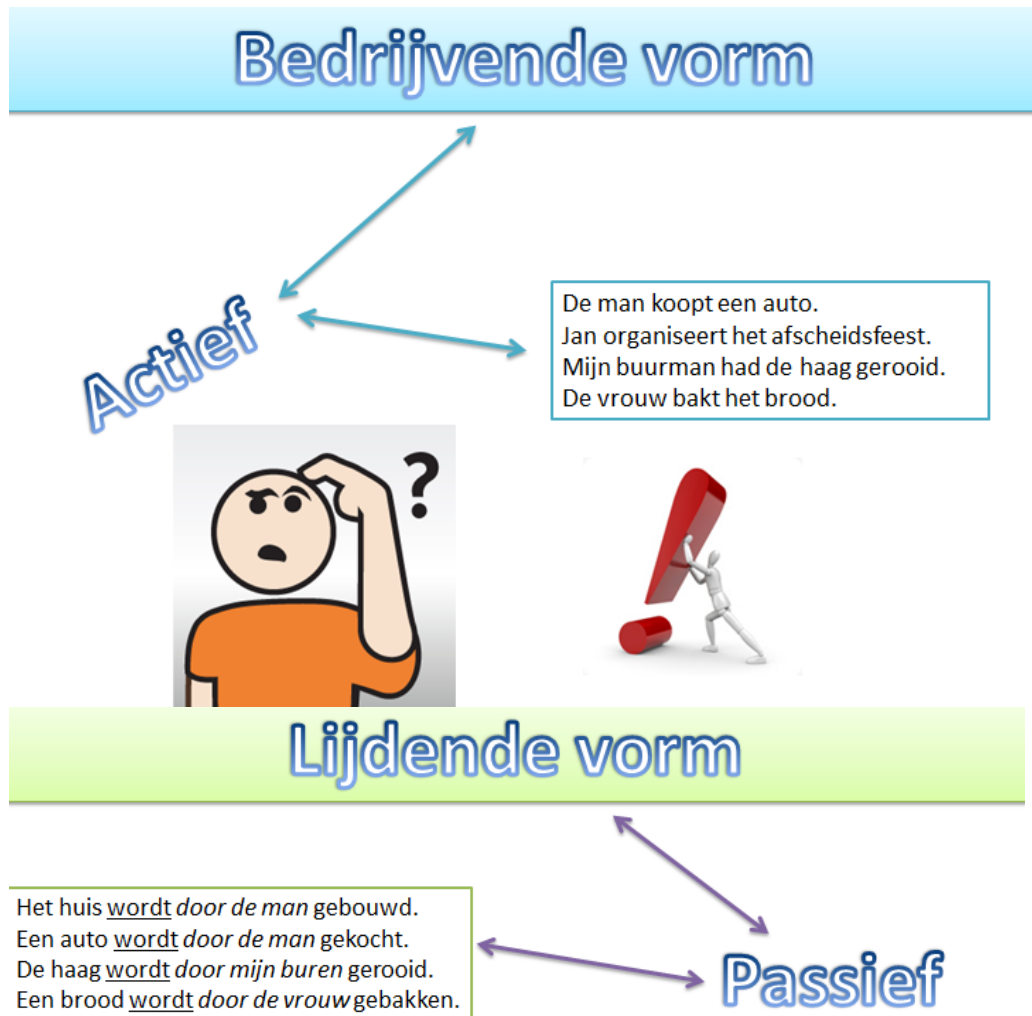
Jullie krijgen 10 minuten om antwoorden te verzinnen. In groepen van 5, elk groep geeft 3 antwoorden van waarom jullie carnaval leuk of niet leuk vinden.

Presenteer dan de antwoorden aan de klas.

HIER IS HET NIET MOGELIJK OM SPREEKOEFFENINGEN EN INTERACTIE TE DOEN. WE MOETEN WACHTEN TOTDAT WIJ ELKAAR WEER SAMEN ZIJN OM DIE OEFENING TE KUNNEN DOEN. ALS JULLIE EEN SPREEKOEFFENING (MAAR DAN ZONDER INTERACTIE) WILLEN DOEN, KUNNEN JULLIE EEN AUDIO FILE STUREN NAAR ELINEMO@HOTMAIL.COM. IK ZAL HET BELUISTEREN EN COMMENTAAR TERUGSTUREN.

HIER VOLGT OOK EEN BEETJE GRAMMATIC A OVER DE PASSIEVE/LIJDENDE VORM. HET IS NIEUWE MATERIE EN MOEILIJKER OM ALLEEN TE STUDEREN. ER IS DUS GEEN VERPLICHTING OM HET TE LEREN OF DE OEFENINGEN TE DOEN. IK DENK TOCH DAT HET VOOR LATER NUTTIG ZOU KUNNEN ZIJN EN HEB TOCH DE ANTWOORDEN GEPLAAST, ZOUDEN JULLIE DIE WILLEN HEBBEN.

Grammatica : de passieve/lijdende vorm

Een lijdende zin herken je aan de aanwezigheid van:

- een vorm van het hulpwerkwoord worden
- een *door-bepaling* (een zinsdeel dat met 'door' begint en dat aangeeft wie de handeling verricht)

Een zin kan in een lijdende of bedrijvende vorm staan.

Lijdend is ook wel actief >> De docent kijkt zijn toetsen na.

Bedrijvend is een ander woord voor passief >> **Zijn toetsen worden door de docent nagekeken.**

Andere voorbeelden :

*Bedrijvend: Quentin **trapte** de bal in het verkeerde doel.*

*Lijdend: Door Quentin **werd** de bal in het verkeerde doel **getrapt**.*

*Bedrijvend: Büsra **moet** altijd heel veel huiswerk **maken**.*

*Lijdend: Door Büsra **moet** altijd heel veel huiswerk **worden gemaakt**.*

Uitleg: In de lijdende vorm staat niet degene die het doet centraal, maar wat gedaan wordt. In sommige gevallen is dat een logische keuze. Neem bijvoorbeeld de volgende zin: *De vuilnis wordt iedere dinsdag voor 12.00 uur opgehaald. Wie de vuilnis ophaalt, doet er voor mij niet toe. Wel dat het wordt gedaan.*

Stappenplan van lijdend naar bedrijvend en andersom

De docent kijkt zijn toetsen na.

Deze zin staat in de bedrijvende vorm (actief)

Werkwoordelijk gezegde = kijkt na

Onderwerp = de docent

Lijdend voorwerp = zijn toetsen

Deze zin kun je in de lijdende vorm (passief) zetten. **Er veranderen dan drie dingen:**

1. Het **lijdend voorwerp** wordt onderwerp.

2. Het onderwerp wordt een **bijwoordelijke bepaling** die begint met **door**.

3. In het gezegde komt een vorm van het **hulpwerkwoord *worden*** of ***zijn*** te staan.

Zijn toetsen worden door de docent nagekeken.

Worden en zijn

Onvoltooid: We gebruiken *worden* als de gebeurtenis op een bepaald moment nog steeds bezig is (of was).

Voltooid: Als de gebeurtenis al is afgerond, gebruiken we *zijn*.

Als een bedrijvende zin in de **onvoltooid tijd** staat, moet je in de lijdende zin het hulpwerkwoord **worden** gebruiken.

Als je een bedrijvende zin in de **voltooid tijd** omzet in een lijdende zin, moet je het hulpwerkwoord **zijn** gebruiken.

Tijd van de zin blijft altijd hetzelfde! Kijk dus goed in welke tijd **de zin staat, voordat je de zin om gaat zetten.**

Tijd	--	Hulpwerkwoord
Onvoltooid tegenwoordige tijd	Mijn haar wordt gewassen	worden
Onvoltooid verleden tijd	Mijn haar werd gewassen	worden
Voltooid tegenwoordige tijd	Mijn haar is gewassen	zijn
Voltooid verleden tijd	Mijn haar was gewassen	zijn

Oefeningen

1. Bedrijvende en lijdende vorm

Staat de zin in bedrijvende of lijdende vorm?

1. Hij zal waarschijnlijk de iPhone X kopen. *Bedrijvende vorm*
2. De auto is door de man gekocht. *Lijdende vorm*
3. Mijn dochter zoekt een kamer in Utrecht. *Bedrijvende vorm*
4. Je moet hem niet zo plagen. *Bedrijvende vorm*
5. De menigte werd door de politie verspreid. *Lijdende vorm*
6. Hij zou dat zelf gedaan hebben. *Bedrijvende vorm*
7. Mijn jas is meegenomen door mijn vriendin. *Lijdende vorm*
8. Hij keek door het zolderraam naar buiten. *Bedrijvende vorm*
9. De bladeren werden door de tuinman verwijderd. *Lijdende vorm*
10. De kat krabt de krullen van de trap. *Bedrijvende vorm*
11. De kamer was door de brand zwartgeblakerd. *Lijdende vorm*
12. Ze brengen de bank morgen. *Bedrijvende vorm*
13. Zou dat karwei door hem gedaan worden? *Lijdende vorm*
14. Morgen wordt de bank gebracht. *Lijdende vorm*

2. Kijk naar de teksten over carnaval. Onderstreep de lijdende vormen.

3. Zet ze in de actieve vorm.

- *Dit wordt niet alléén in Nederland gevierd ... => Men viert niet alléén in Nederland*
- *Overval wordt het op een andere manier gevierd => Overal viert men op een andere manier*
- *In Nederland wordt carnaval eigenlijk gevierd in de provincies Limburg en Vlaams-Brabant => In Nederland viert men carnaval eigenlijk in de provincies Limburg en Vlaams-Brabant*
- *In elke stad wordt een Prins gekozen => In elke stad kiest men een Prins*
- *Er wordt een gigantische parade gehouden => Men houdt een gigantische parade*
- *De muziek waarop wordt gedanst ... => Men danst op muziek*
- *In Italië wordt het carnaval van Venetië gevierd => In Italië viert men het carnaval van Venetië*

- *In de stad New Orleans wordt Mardi Gras gevierd => In de stad New Orleans viert men Mardi Gras*
- *...omdat er teveel werd gegeten en gedronken => men eet en drinkt te veel*
- *...maar de zondagen worden niet meegeteld! => men telt de zondagen niet*
- *Carnaval wordt ook wel Vastenavond genoemd. => men noemt Carnaval ool Vastenavond*
- *Op vette dinsdag werd al het vet wat er in huis was opgebruikt => op vette dinsdag gebruikte men al het vet op dat er in huis was*

4. Kies bij de lijdende vorm de juiste bedrijvende vorm

1. Die hond werd door dat kleutertje geaaid.

- Dat kleutertje aait de hond.
- ***Dat kleutertje aaide de hond.***
- Dat kleutertje heeft de hond geaaid.
- Dat kleutertje had de hond geaaid.

2. Die muziek is door mijn broer nooit gedraaid.

- Mijn broer draaide die muziek nooit.
- Mijn broer draait die muziek nooit.
- ***Mijn broer heeft die muziek nooit gedraaid.***
- Mijn broer had die muziek nooit gedraaid.

3. Door die dief werd mijn huis leeggeroofd.

- Die dief rooft mijn huis leeg.
- ***Die dief roofde mijn huis leeg.***
- Die dief heeft mijn huis leeggeroofd.
- Die dief had mijn huis leeggeroofd.

4. Het gras is door de konijnen opgegeten.

- De konijnen aten het gras op.
- De konijnen eten het gras op.
- ***De konijnen hebben het gras opgegeten.***
- De konijnen hadden het gras opgegeten.

5. Deze website is door meneer Todor en mevrouw Verberk gemaakt.

- Meneer Todor en mevrouw Verberk maakten deze website.
- ***Meneer Todor en mevrouw Verberk hebben deze website gemaakt.***
- Meneer Todor en mevrouw Verberk hadden deze website gemaakt.

- Meneer Todor en mevrouw Verberk maken deze website.